

Отримано: 13.10.2019 р.

Прорецензовано: 19.10.2019 р.

Прийнято до друку: 25.10.2019 р.

e-mail: davydiw@gmail.com

DOI: 10.25264/2409-6806-2019-29-107-112

Кравець Д. Архів Мирослава Прокопа у фондах відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Історичні науки»*. Острог, 2019. Вип. 29. С. 107–112.

УДК 930.253:32(=161.2)(73)''19/20''(092):[025.171:027.021](477/83-25)

Данило Кравець

АРХІВ МИРОСЛАВА ПРОКОПА У ФОНДАХ ВІДДІЛУ РУКОПИСІВ ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

У статті розглянуто основні проблемно-змістові характеристики архіву Мирослава Прокопа (1913–2003) – відомого громадсько-політичного діяча та публіциста, члена Організації українських націоналістів та Української головної визвольної ради. Архів фондоутворювача зберігається у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника. Архів включає біографічні матеріали; статті, рецензії та доповіді самого М. Прокопа; широкий епістолярій; інформацію про організації, членом яких був фондоутворювач, та матеріали про інших осіб.

Ключові слова: Мирослав Прокоп, архів, фонд, документ, УГВР, ОУН.

Danylo Kravets

MYROSLAV PROKOP'S ARCHIVE IN THE FUNDS OF THE DEPARTMENT OF MANUSCRIPTS OF VASYL STEFANYK NATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY OF UKRAINE IN LVIV

The article considers the main content and issue-based characteristics of the archive of Myroslav Prokop (1913–2003) – a well-known public and political activist, publicist, a member of the Organization of Ukrainian Nationalists and the Ukrainian Supreme Liberation Council.

The author attempted to outline the archive on its thematic and issue-based principle, to highlight the main features and to illustrate its importance for researchers of the history of the National Liberation Movement and the Ukrainian Diaspora. The archive is stored in the Department of Manuscripts of Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv where it was transferred by a famous Ukrainian philanthropist O. Antonovych in 2009. The archive includes biographical materials; articles, M. Prokop's reviews and reports; correspondence, which chronologically covers the period from 1946 to 2001; information about the organizations a member of which the founder was. It also includes materials about other people, in particular not only about prominent representatives of foreign Ukrainians but also famous Ukrainian politicians of the 1990s.

The creation of the archive is at the final stage, and it is divided into several thematic and issue-based units. The major part of the archive consists of the founder's fiction and scholarly materials, however, it has fewer numbers of personal documents (biographical materials). Studies of Myroslav Prokop's social and political activity constitute an important part of the archive. They are represented by documents about the functioning of the institutions, organizations and institutes with which M. Prokop cooperated. Also, materials about Shevchenko Scientific Society's activity in the US and M. Prokop's cooperation with this scientific organization are valuable. Some documents which are preserved in the archive (in particular, about the Ukrainian Republican Party) affirm close ties with various Ukrainian political forces following Ukraine's declaration of independence. After introducing the archive into scholarly circulation, it will be useful for those who are interested in learning about the life of the Ukrainian diaspora in the USA after the Second World War.

Key words: Myroslav Prokop, archive, fond, document, UHVR, OUN.

Діаспора протягом всього ХХ ст. і сьогодні є важливим чинником формування позитивного образу України у світі, фактором сприяння розвитку української державності. М. Прокоп – знаний політичний і громадський діяч – без сумніву входить до найвизначніших представників закордонного українства. Документи, збережені М. Прокопом, висвітлюють раніше не знані або малодосліджені сторінки українського минулого в діаспорі. Архів М. Прокопа у 2009 р. передав до відділу рукописів ЛННБУ ім. В. Стефаника відомий український меценат О. Антонович.

Мета статті – охарактеризувати архів М. Прокопа за проблемно-тематичним принципом, виділити його особливості, підкреслити його значущість для дослідників історії національно-визвольного руху та тем, пов'язаних з українською діаспорою.

Мирослав Прокоп (псевдоніми: Володимир, Орлович, Радович, Гармаш, Остап, літературні псевдоніми: М.В. Вировий, О.С. Садовий, В.В. Садовий) народився 6 травня 1913 р. у Перемишлі, де закінчив гімназію та став членом української молодіжної організації «Пласт». З молодих років влився до лав Організації українських націоналістів (ОУН), ставши окружним провідником у Перемишлі. У 1933 р. М. Прокопа заарештувала польська поліція за організацію акцій проти колонізації українського шкільництва, а також за підозрою членства в ОУН. Завдяки намаганням членів Української парламентарної репрезентації (УПР) у польському сеймі М. Прокоп вийшов на волю у травні 1937 р., відбувши лише половину терміну ув'язнення. З 1930 р. М. Прокоп вивчав право на юридичному факультеті в Університеті Яна Казимира у Львові (1930–1933 та 1937–1938 рр.). Згодом продовжив навчання в Берлінському (1939–1941 рр.) та Мюнхенському (1940-і рр.) університетах, а також в Українському вільному університеті (1948–1949 рр.), де одержав диплом доктора права за дисертацію «Проблеми аналогії в карному праві». Під час навчання у Львові був редактором та активним дописувачем журналу «Студентський вістник» (1937–1939 рр.). У кінці 1930-х рр. польська поліція поновила карну справу проти М. Прокопа, і він за вказівкою ОУН виїхав спершу в Данціг (нині – Гданськ), а далі – в Берлін. У столиці Німеччини М. Прокоп займав пост редактора Української пресової служби, яка діяла за підтримки ОУН [5, с. 24].

У 1941 р., з початком німецької-радянської війни М. Прокоп підпорядковувався Урядуючому провіднику ОУН(б) М. Лебедю, який перебрав Провід замість ув'язненого німцями С. Бандери. Впродовж 1941–1944 рр. ОУН (б) провела три конференції та Надзвичайний збір. У цій організації М. Прокоп був призначений «Крайовим референтом пропаганди ОУН на Північно-східних українських землях», проводячи підпільну діяльність на теренах Галичини та в окупованому німцями Києві у 1942 р., а згодом посів посаду референта пропаганди ОУН (б). М. Прокоп брав активну участь у діяльності українських націоналістів, зокрема, входив до делегації на переговорах з польською Армією Крайовою та був редактором підпільного часопису ОУН «Ідея і Чин» (1943–1944 рр.), брав участь у III Надзвичайному великому зборі ОУН (1943 р.). Фондоутворювач стояв біля витоків Української головної визвольної ради (УГВР), адже входив до Ініціативного комітету для створення УГВР та був учасником Великого збору УГВР у липні 1944 р., де його обрали членом Президії. У 1943 р. керував підпільною радіостанцією УПА «Афродіта», яка базувалась у Карпатах [5, с. 38].

По закінченню бойових дій на території України, М. Прокоп, перебуваючи в еміграції (Нью-Йорк), став членом Закордонного представництва УГВР (очолював Середовище УГВР у 1983–1995 рр.), а також належав до Закордонних Частин ОУН (до 1948 р.), а згодом – ОУН за кордоном (ОУНз).

Упродовж 1952–1974 рр. М. Прокоп обіймав посаду заступника голови української видавничої фірми-корпорації «Пролог», яка базувалась у Нью-Йорку, а протягом 1974–1981 рр. був її головою. Перебуваючи в США, фондоутворювач редагував англomовне видання «Огляд української радянської преси» («Digest of Ukrainian soviet press»), був одним із засновників журналу «Сучасність». Відзначився як активний дописувач видань: «Сучасна Україна», «Український самостійник», «Свобода», та автор праць: «Україна і українська політика Москви» (1956 р., перевидання у 1981 р та 1985 р.), «Напередодні незалежної України» (1993 р.), – яка стала своєрідним підсумком боротьби, досвіду громадсько-політичної праці, життя та публіцистичної діяльності М. Прокопа [5, с. 8].

Формування архіву перебуває на завершальній стадії, що передує процесу введення його в науковий обіг. Перед детальним оглядом документальної спадщини М. Прокопа у фондах відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника варто відзначити, що архів діяча структуровано на кілька проблемно-тематичних блоків: творчі документи й наукові праці та робочі матеріали до них (йдеться про матеріали фондоутворювача, а також інших осіб); матеріали громадської діяльності, біографічні

документи, епістолярна спадщина, що охоплює особисте листування (листи фондоутворювача до кореспондентів та листи до фондоутворювача), а також чужу кореспонденцію.

Матеріали особистого характеру (біографічні документи) наявні в незначній кількості, йдеться про машинопис автобіографії, доведеної до 1990-х рр., та машинопис (з правками від руки) спогадів М. Прокопа [1]. У них автор згадує своє дитинство та родину, а також події міжвоєнного періоду у Львові та Перемишлі. Також доступні вирізки газетних статей із згадкою про М. Прокопа.

Творчі матеріали та наукові праці М. Прокопа формують значну частину архіву. Статті та публіцистичні матеріали умовно можемо поділити на такі тематичні групи:

1. Публікації М. Прокопа на історичну тематику: історія націоналістичного підпілля в Україні під час Другої світової війни; статті про Р. Шухевича; статті до історії УГВР та УПА («Українське протинацистське підпілля 1941–1944» [15], «Програмові процеси в ОУН під час Другої світової війни і утворення УГВР» [2] та ін.).

2. Статті про становище в Українській Радянській Соціалістичній Республіці, в яких йдеться про рух опору (дисидентство і правозахисний рух) та репресії в Україні в 1950–1980-х рр. («Про перспективи правозахисного руху» [12], «Україна на початку 1970-их років і висновки» [17] та ін.).

3. Рецензії та огляди книг від М. Прокопа (рецензії на праці В. Кубійовича [7] та Ю. Лавріненка [18] та ін.).

4. Публікації та виступи, в яких йдеться про життя та діяльність української еміграції в Європі та США. У цьому тематичному блоці багато статей, присвячених проблемам ЗП УГВР та інших українських громадсько-політичних організацій у діаспорі («Після Світового конгресу вільних українців» [9] тощо).

5. Статті про зовнішньополітичну ситуацію у світі та українське питання. Велику увагу М. Прокоп приділяв відносинам між США та СРСР в період Холодної війни. Автор аналізував їх з перспективи визволення українських земель з-під російського панування («Спостереження з Нью-Йорку. Чи США нав'язують дипломатичні взаємини з УРСР» [13] тощо).

6. Окрема група публікацій фондоутворювача присвячена національному питанню в СРСР та національній політиці, яку проводила російська комуністична влада. Зокрема, М. Прокоп характеризує небезпеку концепції «злиття націй» в Радянському Союзі («Current trends in Moscow's national policy» [21]; «Спроби обґрунтувати політику злиття націй» [14] та ін.).

7. При опрацюванні творчого доробку фондоутворювача були виділені статті про становище у Польщі в 1970–1980-х рр. У публікаціях йде мова про робітничі стайки у Польській Народній Республіці та народження руху «Солідарність» [10; 11].

8. Публікації М. Прокопа про Росію (СРСР) та українсько-російські відносини внесено до окремого блоку творчих матеріалів фондоутворювача. У статтях автор аналізує становище в Росії та ситуацію в російській еміграції. Також М. Прокоп висвітлює відносини між Росією та радянською Україною [16].

9. Кілька публікацій М. Прокопа належать до рубрики «Різне». Зокрема, йдеться про дві статті, опубліковані у «Студентському Віснику» за 1938 р. [6; 8].

Не менший науковий інтерес викликають й збережені в архіві М. Прокопа матеріали, пов'язані з громадсько-політичною діяльністю фондоутворювача. До них належать документи, які висвітлюють діяльність тих інституцій та організацій, з якими співпрацював М. Прокоп. Як уже зазначалося, М. Прокоп був одним із засновників УГВР у 1944 р. та присвятив цій організації значну частину свого життя. Саме тому більшість матеріалів цієї групи формують документи, пов'язані з діяльністю УГВР. Хронологічно матеріали про УГВР охоплюють період з 1944 р. по 1990-і рр. В архіві М. Прокопа зберігаються такі групи документів, пов'язаних з УГВР: бюлетені ЗП УГВР; декларації ЗП УГВР; звернення, повідомлення і комунікати від ЗП УГВР; Інформація Головної делегатури ЗП УГВР в США; Статути ЗП УГВР та їхні редакції; тимчасові правильники про організаційну побудову ЗП УГВР; звіти з конференцій, присвячених питанням сучасного становища в Україні; постанови пленумів ЗП УГВР у різних питаннях; протоколи засідань ЗП УГВР; матеріали про відносини між УГВР та іншими українськими організаціями в діаспорі (Український конгресовий комітет Америки (УККА), ОУН, Українська Національна Рада (УНРада); ілюстративні матеріали та фотографії, пов'язані з УГВР.

Цікавими для дослідників можуть бути такі документи: «Комунікат в справі закордонних рейдів УПА літом 1947 р.» [4], «Нота держсекретарю США Джорджу Маршаллу від УГВР про українське

підпілля» («A note to the Secretary of State Mr. George C. Marshall by the General Secretary for Foreign Affairs of the Supreme Ukrainian Liberation Council» [19]), офіційний лист УГВР до Президента США Р. Рейгана [22]; Заяви ЗП УГВР щодо подій у Польщі та про «знеславлення українського визвольного руху», «Становище ЗП УГВР з приводу проголошення вислідів перепису населення СРСР»; Заява Президії ЗП УГВР «У справі повернення татар на Крим» [3] тощо.

Інформативними також є матеріали, пов'язані із діяльністю Закордонних частин ОУН (ЗЧ ОУН) у кінці 1940-х–1950-х рр.: листування УГВР та ЗЧ ОУН, вирізки з газет про ЗЧ ОУН, комунікати Проводу ЗЧ ОУН, постанови та резолюції ЗЧ ОУН, протоколи розмов членів ЗП УГВР та ЗЧ ОУН, Інформації та Обіжники ОУН Закордоном (ОУНз), повідомлення ОУНз про смерть Л. Ребета та ін.

У 1948 р. у Нью-Йорку постало Наукове товариство ім. Шевченка в Америці. М. Прокоп активно співпрацював з цією науковою інституцією. В архіві фондоутворювача зберігаються документи про НТШ: матеріали пов'язані з виданням Енциклопедії Української Діаспори (для якої М. Прокоп писав статті); звіти НТШ за різні періоди; проект Статуту НТШ в Америці; Вісники НТШ за 1993–1994 рр.; деякі газетні статті про справи в НТШ; листування.

Під час Холодної війни уряд США, а зокрема Центральне розвідувальне управління (ЦРУ), допомагав українським емігрантам у протидії комунізму та веденні пропаганди проти СРСР. Наслідком цієї співпраці стало утворення в 1952 р. української видавничої фірми «Пролог», яка почала працювати в Нью-Йорку. Дослідник Т. Кузьо вважає, що впродовж 1950-х–1980-х рр. «Пролог» став найбільш успішною інституцією української діаспори в США. Це історик пояснює трьома причинами: стабільним фінансуванням від Держдепартаменту США, тісними контактами із опозиційними середовищами в радянській Україні та можливістю видавати книги різного ідеологічного спрямування (а не лише націоналістичні) [20, с. 3]. М. Прокоп займав керівні посади у «Пролозі» впродовж усього часу існування цієї організації. В архіві фондоутворювача наявні численні документи, пов'язані з діяльністю «Прологу»: звіт Голови «Прологу» за діяльність від 1984 до 1989 рр.; протокол із засідання Управи «Прологу»; фінансовий аудит «Прологу» 1986–1990 рр. Також в архіві М. Прокопа представлені документи, які ілюструють взаємовідносини між ЗП УГВР і видавничо-дослідницьким товариством «Пролог».

Після проголошення незалежності України у 1991 р. М. Прокоп активно долучається до побудови демократичного суспільства в молодій державі. На початку 1990-х рр. фондоутворювач підтримував тісні контакти з деякими українськими політичними силами, зокрема з Українською республіканською партією (УРП), яку очолював М. Горинь. Саме УРП була однією із засновниць Конгресу національно-демократичних сил (КНДС), до складу якого у 1992 р. увійшло 18 політичних партій і громадських організацій. В архіві є матеріали, які частково висвітлюють діяльність КНДС та УРП у 1993–1995 рр.: звітні доповіді на з'їздах УРП та заяви УРП; З'їзд УРП у 1995 р.; заяви та резолюції КНДС; кошториси видань та заходів УРП; перелік організацій-членів та учасників КНДС.

Ще одна інституція, документація якої представлена в архіві М. Прокопа – Об'єднання прихильників визвольної боротьби України (ОПВБУ). У фондоутворювача зберігся «Статут Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України» та «Статут Світового Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України», а також деякі листи, пов'язані з ОПВБУ.

Надзвичайно широко в архіві фондоутворювача представлене листування. Збереглася як кореспонденція М. Прокопа, так епістолярій інших осіб. Хронологічно епістолярна спадщина охоплює період від 1946 р. по 2001 р. Листування М. Прокопа є цінним джерелом для вивчення як життя та діяльності автора, так і проблем української еміграції в США у др. пол. ХХ ст. Епістолярій також містить відомості про діяльність найвпливовіших українських інституцій у діаспорі: УГВР, ОУН, Української національної ради, «Прологу», УККА, НТШ в Америці тощо. М. Прокоп підтримував тісні контакти з такими визначними українськими громадсько-політичними діячами ОУН та УГВР в еміграції: Л. Ребет, Д. Ребет, І. Гриньох, Є. Стахів, М. Стахів та ін. Серед кореспондентів фондоутворювача було багато іменитих українських науковців та вчених: О. Оглоблин, І. Лисяк-Рудницький, Л. Винар, Ю. Шевельов, Р. Смаль-Стоцький. Активну переписку вів М. Прокоп із різними інституціями та установами: редакція газети «Народна Воля», НТШ в Америці, УККА, Об'єднання колишніх вояків УПА, Українська Гетьманська Організація, Український національний музей тощо.

Епістолярну спадщину М. Прокопа можна розділити на кілька тематичних блоків:

1. Листи, що стосуються загальної характеристики діяльності УГВР, зокрема, її цілей і завдань на еміграції.

2. Листи, що стосуються взаємовідносин ЗП УГВР та ЗЧ ОУН (зокрема ставлення до С. Бандери).
3. Листи, в яких подається інформація про контакти ЗП УГВР та УНРади.
4. Епістолярій, в якому висвітлюється видавнича та інформаційна діяльність ЗП УГВР.
5. Листи наукового характеру.
6. Листи приватного характеру.

Архів М. Прокопа містить значну кількість документів, листування та інших матеріалів про окремих осіб. Наявні газетні вирізки, фотографії, епістолярій таких відомих вчених: І. Кедрин-Рудницький, В. Кубійович, О. Прицак, Р. Шпорлюк, О. Шульгин, Р. Тожецький та ін. Інформація про діячів українського націоналістичного руху також широко представлена в архіві (В. Кук, М. Лебедь, С. Бандера, Р. Шухевич, П. Мірчук і ін.). Окрім цього, М. Прокоп збирав матеріали про відомих українських політиків 1990-х рр.: В. Чорновола, М. Гориня, Л. Кравчука, Л. Кучму.

Отже, і постать М. Прокопа, і його архів у відділі рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника становлять неабиякий дослідницький інтерес. Після того, як архів М. Прокопа буде сформований та введений у науковий обіг, для дослідників відкриється доступ до багатьох цінних документів, які висвітлюють різні аспекти діяльності як самого фондоутворювача, так і осіб та організацій, з ним пов'язаних. Цінним архів буде і для всіх тих, хто цікавиться життям української діаспори в США після Другої світової війни.

Список використаних джерел та літератури:

1. Автобіографії та спогади М. Прокопа. *ЛННБУ ім. В. Стефаника (Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника)*. Відділ рукописів. Ф. 301. 43 арк.
2. Виступ М. Прокопа в Українському Католицькому Університеті у Філадельфії, 1980. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 17 арк.
3. Заяви ЗП УГВР, 1969, 1970, 1979. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 7 арк.
4. Комунікат в справі закордонних рейдів УПА літом 1947 р. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 1947. 2 арк.
5. Панченко О. Мирослав Прокоп. Нарис політичного портрету. Гадяч: «Гадяч», 2002. 219 с.
6. Прокоп М. Актуальні речі (за плановий розподіл сил у нашому національному житті). *Студентський Вістник*. 1938. Ч. 1-2 (липень-серпень). Р. 1. С. 10–19.
7. Прокоп М. До питання західних окраїн України. *Сучасність*. 1976. № 7-8. С. 127–132.
8. Прокоп М. На порозі невідомого. *Студентський Вістник*. 1938. Ч. 3-4 (вересень-жовтень). Р. 1. С. 70–80.
9. Прокоп М. Після Світового конгресу вільних українців. *Сучасність*. 1968. № 1. С. 64–74.
10. Прокоп М. Погром революції у Польщі. *Сучасність*. 1982. № 1-2. С. 131–148.
11. Прокоп М. Події, що віщують грозу. З приводу робітничих заворушень у Польщі. *Сучасність*. 1971. № 1. С. 92–96.
12. Прокоп М. Про перспективи правозахисного руху. *Сучасність*. 1982. № 7-8. С. 46–53.
13. Прокоп М. Спостереження з Нью-Йорку. Чи США нав'яжуть дипломатичні взаємини з УРСР? *Сучасність*. 1963. № 10. С. 61–71.
14. Прокоп М. Спроби обґрунтувати політику злиття націй. *Сучасність*. 1965. № 7. С. 77–83.
15. Прокоп М. Українське протинацистське підпілля 1941–1944. *Сучасність*. 1989. № 7-8. С. 64–77.
16. Прокоп М. Ще про «Програму демократичного руху Радянського Союзу» і про «російську націю». *Сучасність*. 1970. № 11. С. 52–60.
17. Україна на початку 1970-их років і висновки (машинопис праці М. Прокопа), 1979. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 65 арк.
18. Український комунізм і політика Москви (Рецензія М. Прокопа на працю «Ukrainian communism and soviet Russian policy toward the Ukraine. An annotated bibliography 1917–1953» by Jurij Lawrynenko. Research program on the U.S.S.R. New York 1953), 1953. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 6 арк.
19. A note to the Secretary of State Mr. George C. Marshall by the General Secretary for Foreign Affairs of the Supreme Ukrainian Liberation Council», 1947. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 2 арк.
20. Kuzio T. U. S. support for Ukraine's liberation during the Cold War: A study of Prolog Research and Publishing Corporation. *Communist and Post-Communist Studies*. 2012. № 14. Р. 1–14.
21. Prokop M. Current trends in Moscow's national policy. *The Ukrainian Quarterly*. 1959. March. Pp. 13–28.
22. Supreme Ukrainian Liberation Council – official letter to President of United State Ronald Reagan, 1985. *ЛННБУ ім. В. Стефаника*. Відділ рукописів. Ф. 301. 10 арк.

References

1. Avtobiohrafii ta spohady M. Prokopa. *LNNBU im. V. Stefanyka (Lvivska natsionalna naukova biblioteka Ukrainy imeni V. Stefanyka)*. Viddil rukopysiv. F. 301. 43 ark.
2. Vystup M. Prokopa v Ukrainському Katolytskomu Universyteti u Filadelfii, 1980. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 17 ark.
3. Zaiavy ZP UHVR, 1969, 1970, 1979. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 7 ark.

4. Komunikat v spravi zakordonnykh reidiv UPA litom 1947 r. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301, 1947. 2 ark.
5. Panchenko O. Myroslav Prokop. Narys politychnoho portretu. Hadiach: «Hadiach», 2002. 219 s.
6. Prokop M. Aktualni rechii (za planovyi rozpodil syl u nashomu natsionalnomu zhytti). *Studentskyi Vistnyk*. 1938. Ch. 1-2 (lypen-serpen). R. 1. S. 10–19.
7. Prokop M. Do pytannia zakhidnykh okrain Ukrainy. *Suchasnist*. 1976. № 7-8. S. 127–132.
8. Prokop M. Na porozi nevidomoho. *Studentskyi Vistnyk*. 1938. Ch. 3-4 (veresen-zhovten). R. 1. S. 70–80.
9. Prokop M. Pislia Svitovoho konhresu vilnykh ukraintsev. *Suchasnist*. 1968. № 1. S. 64–74.
10. Prokop M. Pohrom revoliutsii u Polshchi. *Suchasnist*. 1982. № 1-2. S. 131–148.
11. Prokop M. Podii, shcho vishchuiut hrozu. Z pryvodu robitychkykh zavorushen u Polshchi. *Suchasnist*. 1971. № 1. S. 92–96.
12. Prokop M. Pro perspektyvy pravozakhysnoho rukhu. *Suchasnist*. 1982. № 7-8. S. 46–53.
13. Prokop M. Sposterezhennia z Niu-Yorku. Chy SShA naviazhut dyplomatychni vzaiemyny z URSR? *Suchasnist*. 1963. № 10. S. 61–71.
14. Prokop M. Sproby obgruntuvaty polityku zlyttia natsii. *Suchasnist*. 1965. № 7. S. 77–83.
15. Prokop M. Ukrainske protynatsystske pidpillia 1941–1944. *Suchasnist*. 1989. № 7-8. S. 64–77.
16. Prokop M. Shche pro «Prohramu demokratychnoho rukhu Radianskoho Soiuzu» i pro «rosiisku natsiiu». *Suchasnist*. 1970. № 11. S. 52–60.
17. Ukraina na pochatku 1970-ykh rokiv i vysnovky (mashynopys pratsi M. Prokopa), 1979. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 65 ark.
18. Ukrainskyi komunizm i polityka Moskvyy (Retsenziia M. Prokopa na pratsiu «Ukrainian communism and soviet Russian policy toward the Ukraine. An annotated bibliography 1917–1953» by Jurij Lawrynenko. Research program on the U.S.S.R. New York 1953), 1953. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 6 ark.
19. A note to the Secretary of State Mr. George C. Marshall by the General Secretary for Foreign Affairs of the Supreme Ukrainian Liberation Council, 1947. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 2 ark.
20. Kuzio T. U. S. support for Ukraines liberation during the Cold War: A study of Prolog Research and Publishing Corporation. *Communist and Post-Communist Studies*. 2012. № 14. Pp. 1–14.
21. Prokop M. Current trends in Moscows national policy. *The Ukrainian Quarterly*. 1959. March. Pp. 13–28.
22. Supreme Ukrainian Liberation Council – official letter to President of United State Ronald Reagan, 1985. *LNNBU im. V. Stefanyka*. Viddil rukopysiv. F. 301. 10 ark.